

Wat zijn beheersovereenkomsten ?

Alle landbouwers kunnen met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) een beheersovereenkomst afsluiten. Zo'n beheersovereenkomst omvat één of meerder beheerspakketten waarbij de landbouwer zich verbindt om bepaalde maatregelen te nemen en voorschriften na te leven met betrekking tot het behoud of de verbetering van de kwaliteit van het milieu, de natuur of het landschap. Als tegenprestatie ontvangt de landbouwer hiervoor een vergoeding. Het contract heeft een looptijd van vijf jaar en start telkens op 1 januari. De aanvraag moet uiterlijk op 1 oktober voorafgaand aan het startjaar bij de VLM worden ingediend en kan in principe afgesloten worden voor ieder perceel die de landbouwer de komende vijf jaar in gebruik heeft. Binnen de VLM zijn bedrijfsplanners actief die de landbouwer begeleiden bij het afsluiten van deze beheersovereenkomsten. Dieter Coelembier verzorgt deze taak binnen het werkingsgebied van het RL IJzer en Polder, Jan Ransom voor de Westkustgemeenten.

Op welke pakketten kan de landbouwer intekenen ?

Het bekendste pakket in de polder is het pakket perceelsrandenbeheer. Hierbij wordt een 6-12 m brede beschermingsstrook aangelegd in gras naast een zogenaamd kwetsbaar element. In de polders is dit meestal een sloot. Op andere plaatsen kan dat een haag of een houtkant zijn. De strook mag niet worden bemest of behandeld met bestrijdingsmiddelen behoudens voor distels, het gebruik als doorgang is eveneens niet toegelaten. Maaien kan pas vanaf 15 juni. De vergoeding bedraagt 1581 EUR per ha.

In bepaalde weidevogelgebieden, zoals in Lampernisse en de Handzamevallei, kan de landbouwer ook intekenen op het pakket weidevogelbeheer. Hierin kunnen volgende pakketten worden onderscheiden : uitstel van maaidatum, uitstel van beweidingsdatum en nestbescherming. Daarnaast zijn er ook nog het omzetten van akkerland in grasland met optie maaien of beweiden en de aanleg van vluchtstroken maar die zijn minder populair.

Bij het *uitstellen van de maaidatum* ontvangt de boer een vergoeding van 517 EUR per ha op voorwaarde dat hij het perceel niet maait voor 15 juni. Hierdoor krijgen de aanwezige weidevogels ongestoord de kans om hun kuikens groot te brengen. Bemesting is toegelaten tot 1 april, hierna mag geen landbouwkundige werken gebeuren tot 15 juni. Reliëfwijziging of wijziging in de waterhuishouding (drainage) is niet toegelaten.

Voor het *uitstellen van de beweidingsdatum* is de vergoeding minder, namelijk 389 EUR per ha. De landbouwer verbindt er zich toe om tussen 1 april en 15 juni maximaal 2 koeien per ha te laten weiden op het perceel (beperkte veebezetting). Op deze manier kunnen aanwezig nesten van weidevogels overleven op het perceel. Bemesting van het perceel is ook hier maar mogelijk tot 1 april. Reliëfwijziging of wijziging in de waterhuishouding (drainage) is ook hier niet toegelaten.

Ook het pakket *nestbescherming* is populair binnen het weidevogelbeheer. De boer ontvangt een vergoeding van 40 EUR per geslaagd nest op z'n perceel. Of het nest al dan niet geslaagd is (eieren uitgekomen) wordt bepaald door een vrijwilliger die het perceel in het oog houdt. In de praktijk wordt er dus aan nestopvolging gedaan in plaats van effectieve nestbescherming door nestbeschermers (beweiden) of nestmarkeerders (maaien).

Voor de akkervogels zoals geelgors en grauwe gors, werden ook verschillende beheerspakketten uitgewerkt zoals de gemengde grasstrook, vogelvoedergewassen, faunaranden, winterstoppels en graanranden. Deze maatregelen kunnen enkel in speciale

zones voor akkervogels (kernzones en projectgebieden binnen de zoekzone). Voor geelgors en grauwe gors zijn vooral de *graanranden* interessant. In ruil voor een vergoeding van 1.500 EUR per ha zaait de boer een rand in met graan over een breedte van 6 tot 30 m. Het graan wordt niet geoogst tot minimaal 15 februari van het volgende teeltjaar. De rand mag niet langs waterlopen of bebouwing worden aangelegd.

Ook de gemengde grasstroken zijn voor akkervogels interessant, maar dan van het open landschap zoals veldleeuweriken en gele kwikstaarten. Via het periodiek en strooksgewijs maaien (*duo- en triorandenbeheer*) bekomt men variatie in de perceelsrand : kort en lang gras wisselen elkaar af zodat vogels die een korte vegetatie verkiezen terecht kunnen maar terzelfdertijd kunnen genieten van de aanwezige insecten in de lange vegetatie. Voor muizenjagers, zoals kiekendieven, is dit een ideaal jachtterrein.

Verder zijn er ook nog beheersovereenkomsten voor *vermindering van bemesting, het aanleggen en het onderhouden van poelen, bestrijding van erosie, botanisch beheer van graslanden.*

